

Kommittédirektiv

Inrättande av en ny myndighet för tillsyn av energimarknaderna

**Dir.
2007:140**

Beslut vid regeringssammanträde den 4 oktober 2007

Sammanfattning av uppdraget

En särskild utredare ska förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet för tillsyn av energimarknaderna, Energi marknadsinspektionen.

Uppdraget gäller med förbehåll för riksdagens beslut i de delar som krävs.

Utredaren ska lämna förslag till bl.a. verksamhetsmål, instruktion och budget. Utredaren ska bl.a. besluta om Energi marknadsinspektionens organisation och bemanna myndigheten samt vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att myndigheten ska kunna inrättas den 1 januari 2008. Energi marknadsinspektionen ska ha sitt säte i Eskilstuna.

Bakgrund

Statskontoret gjorde på regeringens uppdrag en översyn av verksamheten inom Statens energimyndighets (Energimyndigheten) ansvarsområde 2003. Statskontoret föreslog då en uppdelning av verksamheten i två separata myndigheter.

Någon fullständig uppdelning av myndigheten gjordes dock inte. Som ett resultat av översynen inrättades i stället i januari 2005 Energi marknadsinspektionen som en delvis självständig del av Energimyndigheten. Energi marknadsinspektionens uppgifter är främst att utöva tillsyn över energimarknaderna. Denna

konstruktion har dock visat sig innebära bl.a. oklara ansvarsförhållanden och besvärande roll- och målkonflikter.

Regeringen gav därför den 1 mars 2007 Statskontoret i uppdrag att senast den 1 oktober 2007 lämna förslag till arbetsuppgifter och organisation för en myndighet för tillsyn av energimarknaderna och i övrigt lämna förslag till åtgärder för att förbereda inrättandet av denna. Utgångspunkten för arbetet är att Energimyndigheten renodlas och att en ny myndighet för tillsyn av energimarknaderna inrättas bestående av den verksamhet som i dag ingår i Energimarknadsinspektionen. I Statskontorets uppdrag ingår också att lämna förslag till hur befintliga och tillkommande uppgifter ska fördelas mellan myndigheterna.

Statskontoret lämnade den 2 juli 2007 delrapporten Energimarknadsinspektionen – uppdrag, verksamhet och finansiering. I delrapporten presenteras förslag till arbetsuppgifter och finansiering.

Statskontorets bedömning är att Energimarknadsinspektionens uppdrag redan i dag är tydligt avgränsat från den övriga verksamheten vid myndigheten. Verksamhetsgrenarna är renodlade i den betydelsen att ingen personal som arbetar vid Energimarknadsinspektionen utför arbetsuppgifter som ligger på Energimyndigheten. Detta innebär att verksamhetsområdena Elmarknadspolitik och Övrig energimarknadspolitik med tillhörande verksamhetsgrenar, elmarknad, tillsyn enligt naturgaslagen (2005:403) och utveckling av övriga energimarknader, efter organisationsförändringen ska utgöra Energimarknadsinspektionens uppdrag.

Enligt Statskontorets bedömning bör uppgifterna krisberedskap och energistatistik ligga kvar på Energimyndigheten. Båda myndigheterna bör enligt Statskontoret ha kompetens och resurser för att bedriva analysverksamhet. När det gäller marknadsövervakning av de avreglerade delarna av energimarknaderna, dvs. produktion och försäljning, anser Statskontoret att dessa uppgifter även fortsättningsvis bör ligga på Energimarknadsinspektionen och inte föras över exempelvis till Konkurrensverket.

Ovanstående bedömningar delas av regeringen och ska utgöra en utgångspunkt för utredarens arbete.

Energimarknadsinspektionens verksamhetskostnader finansieras i dag genom en särskild anslagspost inom Energimyndighetens förvaltningsanslag. De administrativa kostnaderna fördelas mellan Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen enligt en särskild fördelningsnyckel. Statskontorets bedömning är att Energimarknadsinspektionens nuvarande finansieringsram är tillräcklig för de befintliga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdena Elmarknadspolitik och Övrig energimarknadspolitik, men att det kommer att finnas behov av ytterligare resurser för tillkommande arbetsuppgifter.

I budgetpropositionen för 2008 föreslås att ett nytt anslag för Energimarknadsinspektionens förvaltningskostnader förs upp på statsbudgeten. Inspektionen föreslås också disponera avgifter för tillsyn enligt naturgaslagen (2005:403). Vidare föreslås en ökning av Energimarknadsinspektionens förvaltningsanslag för att finansiera de utökade tillsynsuppgifterna för Energimarknadsinspektionen avseende elkvalitet och leveranssäkerhet samt tillkommande tillsynsuppgifter på fjärrvärmemarknaden. Därutöver föreslås att anslaget ökas med 3 miljoner kronor under 2008 för att finansiera merkostnader som uppstår i samband med organisationsförändringen. Av samma skäl föreslås en ökning av Energimyndighetens förvaltningsanslag med 1 miljon kronor under 2008.

I Statskontorets slutrapport, som lämnades den 1 oktober 2007, behandlas bl.a. ledningsform för Energimarknadsinspektionen och samverkan med andra myndigheter. Rapporten ska utgöra ett underlag för utredarens arbete.

Uppdraget

En särskild utredare ska svara för det förberedelsearbete som krävs, under förutsättning att nödvändiga beslut fattas av riksdagen, för att Energimarknadsinspektionen ska kunna inrättas den 1 januari 2008.

Utredaren ska lämna förslag till verksamhetsmål, instruktion och budget för Energimarknadsinspektionen.

Utredaren ska förbereda anslutning av Energimarknadsinspektionen till det statliga redovisningssystemet och lägga upp redovisningsplaner. Utredaren ska ingå nödvändiga avtal för Energimarknadsinspektionens verksamhet.

Utredaren ska besluta om Energimarknadsinspektionens organisation och överväga lämpliga arbetsformer. Utredaren ska vidare bedöma vilken kompetens som är nödvändig för Energimarknadsinspektionens verksamhet.

Utredaren ska vidta de åtgärder som krävs enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Energimarknadsinspektionen ska bemannas med beaktande av reglerna i 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Utredaren ska besluta om bemanning och i övrigt utöva arbetsgivarens befogenheter.

Uppdragets genomförande och tidsplan

Utredaren ska samråda med Statens energimyndighet, Ekonomistyrningsverket och Arbetsgivarverket samt med övriga berörda myndigheter och utredningar i den utsträckning som är nödvändig.

Utredaren ska hålla berörda centrala arbetstagarorganisationer informerade om arbetet och ge dem möjlighet att framföra sina synpunkter.

Utredaren ska lämna förslag om instruktion för myndigheten till regeringen senast den 29 oktober 2007.

Utredaren ska lämna förslag om budget för 2008 och regleringsbrev för 2008 till regeringen senast den 15 november 2007.

Uppdraget i övrigt ska redovisas till regeringen senast den 30 december 2007.

(Näringsdepartementet)